

V sekcii Zabránenie diskriminácii na trhu práce vystúpila ako hosť Margita Barošová.

Margita Barošová – tézy (abstrakt) vystúpenia v panelovej diskusii „Zabránenie diskriminácii na trhu práce“:

Motto: „*Aby sme poznali svoju súčasnosť, je dôležité poznať aj našu minulosť. Niečo z nej totiž vždy zostáva v nás.*“

- **Postavenie žien na trhu práce v prvej Československej republike** – základné informácie z oblasti trhu práce, vrátane prezentovania príčin znevýhodneného postavenia žien na trhu práce (vysoká nezamestnanosť v kontexte s fungovaním stereotypov v oblasti postavenia ženy na trhu práce, v spoločnosti a v rodine).
- **Postavenie žien na trhu práce od roku 1945 – 1989 (socialistická éra)** – deklarovanie rovnoprávneho postavenia žien (v ústave a v právnom poriadku), proces emancipácie žien – rast ekonomickej aktivity žien (právo a povinnosť pracovať), prenikanie žien do netradičných povolání (tzv. mužských povolání), rast vzdelanosti žien, vyhlásenie mzdovej rovnoprávnosti medzi mužmi a ženami a pod.; rozpor medzi deklarováním rovnoprávnosti a jej skutočnou realizáciou (v praxi aj naďalej pretrvá znevýhodnenie žien v rôznych oblastiach trhu práce, najmä nízka participácia žien v riadiacich funkciách, značné mzdové rozdiely medzi ženami a mužmi a pod., a to najmä v dôsledku archaických rodových stereotypov).
- **Postavenie žien na trhu práce po roku 1989** - pokles ekonomickej aktivity žien, rast nezamestnanosti žien, pretrvávanie mzdových rozdielov medzi ženami a mužmi; transformačné zmeny a ich dôsledky na koncentráciu (distribúciu) žien a mužov v jednotlivých hospodárskych sektoroch, odvetviach a povolaniach (presuny medzi sektormi, odvetviami a povolaniami), prehĺbovanie rodovej segregácie povolání (horizontálnej a vertikálnej) a jej dôsledky na postavenie žien na trhu práce a na ich príjmovú situáciu (feminizáciu chudoby) a pod.
- **Monitorovanie diskriminácie na trhu práce** – výsledky výskumu (z roku 2002) pracovníkov Výskumného ústavu práce, sociálnych vecí a rodiny (Barošová, Czírta, Gergelyová, Munková) z monitoringu rovnosti príležitosti žien a mužov na pracovisku - prehľad vecných oblastí výskytu rodovej nerovnosti na pracovisku a ich potenciálne príčiny, názory/postoje respondentov na oblasť rovnosti príležitosti a diskriminácie podľa pohlavia a veku, percentuálny výskyt potenciálnej rodovej diskriminácie na pracovisku, a to v oblasti vzdelávania, pracovného postupu a odmeňovania, názory respondentov na pozitívne zmeny v tejto oblasti – čo by mohlo pomôcť zlepšiť situáciu a pod.
- **Záver** – názory prednášateľky na príčiny pretrvávania znevýhodneného postavenia žien na trhu práce - stále ešte nie dostatočne implementovaná antidiskriminačná legislatíva (najmä v oblasti odmeňovania), nízka pozornosť zo strany verejných predstaviteľov a verejnej správy, pretrvávanie rodových stereotypov, nedostatok inštitucionálnych mechanizmov v oblasti rovnosti príležitostí žien a mužov, nízka pozornosť zo strany sociálnych partnerov, nedostatočné kontrolné mechanizmy, nedostatočné pokrytie rodovým výskumom, nízka osвета, nízka pozornosť zo strany médií, absencia výučby rodovej rovnosti v rámci predškolskej výchovy a nie dostatočný akcent na výučbu k rodovej rovnosti v školskej výchove, nízke sebauvedomenie žien a pod.)